

АСИМ ПЕЦО (Београд)

ТОПОНИМИ И АКЦЕНАТСКА НОРМА

У cjелокупном лексичком благу jеднога jезика, па и нашега jезика, топоними, као и антропоними и патроними, могу својим гласовним склопом да одступају од jезичке нормe. То jест, другачије речено, поједина географска имена, као и лична имена и презимена, могу својим гласовним склопом, чак и промјеном, да „искачу“ из система, да садрже неку гласовну особину, или парадигматски образац, којима, иначе, нема мјеста у jезичком стандарду. Тако, нпр., ми и данас, у званичној употреби, тј. у службеним актима, имамо топониме типа: *Међеђа* (Б. Дубица, Вишеград, Зворник), *Међеђе* (Никшић), као и: *Медвиђа* (Обровац—Задар), *Орихи* (Водњан—Пула), *Ориховица* (Трогир), *Ориовац* (Лужани-Слав. Брод), *Подзвизд* (Велика Кладуша), *Рика* (Јајце); односно: презимена и лична имена као: *Ђегковић*, *Ђедовић*, *Шћепановић*, *Сућеска*; *Ђегко*, *Шћепан*, *Шћепо*, иако наш jезички стандард не прихвата jекавско јотовање у секвенцама *tě*, *dě*, *se* < *svě*, као ни икавске рефлексе *ě* у позицијама које нам нуде наведени примјери. Наш jезички стандард, исто тако, зна за топониме типа: *Алиловићи* (Пријеполје), *Амзићи* (Нова Варош), *Алиловци* (Слав. Пожега), односно презимена као: *Арамбашић*, *Ајдуковић*, *Рватинић*, *Ерцеговац*, иако основне именице, још и данас, у сх jезичком стандарду обавезно имају иницијални констриктив *x*: *Халил*, *Хамза*, *Хрват*, *Херцеговина*. Наш jезички стандард, надаље, прихвата и секвенцу *шћ* у примјерима као *Шћипе*, *Шћит* (Прозор), или вокално *л* у примјерима као *Жлне*, *Влковија*, иако је ту само *штипати*, *штит*, *жуна*, *вук* и сл. Дакле, jезички стандард прихвата и топониме, као и патрониме/метрониме и антропониме у облику у коме та имена живе у говору крајева гдје се налазе, гдје се употребљавају, без обзира на прокламоване, и усвојене, jезичке принципе. И то је сасвим исправно. Било какве наше интервенције у ову област ономастике биле би супротне основним начелима по којима је jезичка пракса, правна норма „јача ... од jезичке нормe“ (Р. Šimunović: *Naša prezimena*, Zagreb 1985, 19).

Ови и овакви примјери никако нису идентични онима типа *С'екосе* (Чапљина), *Кос'ерина*, *Коз'и Грм* (Херцеговина) у којима имамо резултате јекавског јотовања у секвенцама *сѣ* (ев. *zě*) и *зји* <*зји*. У процесу овога јотовања констриктиви *с* и *з* дали су палаталне констриктиве *с'* и *з'*. Пошто наш стандардни алфавет не посједује посебне графеме за те гласове, они, као такви, не могу, ни са топонимима или антропонимима/патронимима да се укључују у језички стандард. Такви облици, без обзира на њихову распрострањеност, уласком у језички стандард прилагођавају свој гласовни склоп постојећем графичком систему, језичком стандарду, и прихватају фонетске ликове који су претходили јотовању. Отуда: *Косјерина*, *Сјекосе*, *Козји Грм*. Али, да то и посебно истакнем, одступања од фонетских ликова које нам нуди дијалекатска реалност овдје се врше искључиво због непостојања графема за исказивање тих дијалекатских гласова. Тако се поступа и у свим сличним случајевима. Нама су, данас, познати случајеви гдје у једноме дијалекту имамо знатне девијације од стандардног језика у области вокализма (било да се јављају отвореније или затвореније варијанте појединих вокала, било да се јављају изразитије редукције њихове), па, ипак, ма колико те појаве биле типичне за неки говор, чак и за неке топониме или антропониме, оне не налазе мјеста у језичком стандарду. И ово, исто тако, само због тога што наш графички систем не познаје графеме којима би се те вокалске вриједности могле исказати.

Када је у питању икавски рефлекс јата, да поновим, ту има колебања, и код топонима. Отуда данас обично имамо *Широки Бријег*, уколико није Лиштица, иако се то мјесто налази на подручју икавских штокавских говора. Истина, и Вук је у оваквим случајевима вршио интервенције: екавске и икавске облике је ијекавизирао. Тако у Српском рјечнику из 1852. имамо:

Биоград — Belgrad, *Жељезник* „село близу Биограда“, *Лијевно* „eine Stadt in der Herzegowina“, *Спљет* — Spalatro, *Сријем* — Sirmien. Ту, чак, имамо и: *Лијевач* (виде Левач), *Бијела Црква*, Weisskirchen, Städtchen im Banat.

Истина, Вук уз ове облике указује да је то „по јужном изговору“, тј. да су то ијекавске варијанте наведених топонима. Значи, дозвољава се и такво прилагођавање. Савремени језички нормативи, као што је познато, у оваквим случајевима поштују изворне фонетске ликове, или је у начелу тако. Отуда данас у језичком стандарду налазимо све оне топониме, сва она имена која су овдје већ наведена, и управо у облику који је ту дат, мада се он, бар неком својом особином, коси са устаљеним језичким нормама.

Дакле, наш језички стандард, или би, бар, требало да је тако, и на цијелој сх језичкој територији, у одређеним случајевима дозвољава нарушавање његових фонетско-морфолошких норми, ако то изискује реална говорна слика. Истина, и ту се не иде до краја у остваривању овога начела. Прихвата се, рецимо, постојање/непостојање фонеме *х* у оваквим примјерима, али се, опет, не прихвата постојање/непостојање двају африкатских парова. То јест, другачије казано, наш језички стандард прихвата облик *Амловићи*, иако је само *Халил*, али не прихвата *Ћелебићи*, *Папјина* са *ћ* мј. *ч* или *ј* мј. *љ*, иако и ове особине, тј супституција *ч* са *ћ*, *љ* са *ј* и сл. могу имати доста широку ареу распрострањања. И ово је схватљиво. Ја сам на другом мјесту о томе опширније писао (в. ЈФ XXV, Београд 1963, стр. 295...), овдје само истичем да одсуство фонема *х*, ев. *ф* може бити, или је

доскора било тако, општија појава, и као таква карактеристична за све чланове једне говорне средине. Са судбином наших африката, поготово сонаната *љ* и *њ*, најчешће није тако. Диференцијације овдје могу бити засноване не само на вјерској/националној основи него и на социјалној подлози, па и на генерацијској припадности: млађи, почесто, данас не иду у овим особинама са старијима.

Када је у питању акценатска компонента, наш језички стандард, макар и декларативно, ту је без компромиса, тј. сва имена, наравно и топоними, при своме улазу у стандардни језик, у информације са стандардним језичким обиљежјем, на самом улазу у тај језички систем, обавезно се прилагођавају постојећим прозодијским стандардним нормама. Отуда према изворном *Тимџк–Тимок*, према *Кожегџин–Кожегџин* према *Морџава–Мџрава*, тако и према *Милџка–Милџка*, *Јовџанка–Јовџанка*. Исто тако се поступа и када је у питању нека друга локална прозодијска особина: метатонијски/чакавски акут се лишава своје акутске компоненте и прелази у циркумфлекс, а ако се тај налази ван иницијалног слога акценатогене ријечи, и он се помјера по новоштокавском узусу — помјера се за један слог ка почетку ријечи при чему мјесто старије циркумфлексне интонације добија нову акутску интонациону компоненту. Друго је питање да ли се то стварно и постиже, али то није питање језичке норме, то је питање које је знатно шире и које се односи на наш став, уопште, према језичком стандарду; на наш однос, уопште, према језику као средству за комуникацију. Наравно, овдје се мисли на видове комуникације који би требало да буду прожети стандарднојезичком нормом.

А сада да поставимо питање: Зашто је то тако, зашто се не дозвољавају одступања од класичне новоштокавске акценатуације, а, као што смо видјели, дозвољавају се различита одступања од фонетског и морфолошког класичног система?

Одговор на постављено питање већ је овдје наговјештен. А наиме: ако се у наш језички стандард укључују примјери типа: *Међађа*, *Ориховица*, *Петковић* и сл. тиме се ништа не ремети у фонетској структури језика. У нашој стандардној фонетици, тј., постоје све фонеме које се налазе у наведеним примјерима, чак је и њихова дистрибуција сасвим у духу стандардне фонетике. Дакле, наведени примјери не уносе ништа ново у језичку норму. Уз то, и не ријетко, уз примјере који имају неку дијалекатску особину, на истом подручју, могу да живе, и да су у свакодневној употреби, наравно код других говорника, и облици које захтијева језички стандард. И то је један од разлога што такви облици имају предност у стандардном језику. Управо, те и такве ликове оваквих имена књижевнојезичка норма само и прихвата. Када су, пак, у питању акценатске одлике свих ријечи које улазе у језички стандард, према томе и сви антропоними, топоними и сл., језички нормативи ту не допуштају никакве изузетке. То јест, другачије казањ, акценатске норме су врло круте и изискују да све ријечи које улазе у стандардни рјечник на вратима тога језичког обрасца прихвате књижевнојезичке акценатске норме. Другачије речено, може неко име у дијалекту да гласи: *Јовџанџић*, *Међедџић*, *Миџанџић* и сл., ако оно улази у стандардни језик, ако постаје саставни дио његове лексике, нужно је да своје акценатске одлике прилагоди постојећим узусима стандарднојезичке прозо-

дијске норме и да ту поприми ново акценатско рухо и да гласи: *Јовановић, Мeђедовић, Мијаиловић*. Као што примјери показују, ту се није мијењао фонетски склоп датих имена, задржане су и њихове локалне фонетске одлике, али је акценатска компонента саображена са постојећим акценатским нормама и типовима.

Истина, може неко на ово да приговори ријечима: то су само професорске жеље. Језик наше свакодневице, укључујући и средства јавног информисања, то уопште не прихвата. Примједбе ове врсте могу бити истините. То не треба ни спорити. Али, ми овдје говоримо о нечему што би требало да карактерише језичку норму, што би требало да вриједи за свакога коме је, иоле, стало до те норме и до језичког стандарда уопште. А што то могу бити само наше пуне жеље, ми за то нисмо криви. Има у овом нашем животу подоста случајева гдје је норма једно, а свакодневна пракса друго. На нама је да се боримо за стандарднојезичку норму, што можемо досједније. Да ли ће се све то и поштивати у савременом језику, ми за то, почесто, нисмо одговорни. Свакако, било би идеално да ту нема несклада. Али, од како постоји језичка норма, постоје и они који је поштују и они који је не поштују. Међу овим посљедњим има и таквих који тако поступају свјесно, не слажу се са прокламованим начелима и желе да својој писаној ријечи, или своме говорном изразу, дају властито обиљежје. Постоје и они који нису упознати са било каквом нормом и који говоре и пишу онако како знају и умију. Свакако, било би добро када би било што мање оних првих. Али, истини за вољу, ни њихово присуство није велико зло за науку о језику. И њихови поступци могу некада упутити језичке стручњаке на размишљање и, можда, некаква мијењања прокламоване норме. Из историје нашега језика познати су нам и такви случајеви: од Вука до наших дана. Познато нам је, рецимо, да је Вук дуго времена војевао „сам против свију“. Побивједило је оно што је било прогресивније. Али, и то треба истаћи, ни сви Вукови захтјеви нису били увијек на солидним темељима. Вук је био свјестан тога, мада о томе није волио да пише, и он је своју норму, онако у ходу, прилагођавао времену и тако је своме језичком обрасцу крчио шире путеве. Ја сам поборник елестичнијих ставова у свим видовима норме, па и језичке. Не може једном усвојена норма да има одлику вјечности. Ако је тачно, а јесте, да се језик вјечито креће и мијења, онда је нужно да се и његова норма вјечито усавршава и прилагођава времену. Само тако она може бити у служби човјека свога времена. Јесте, честе и нагле промјене у језичкој норми могу уродити више штете него користи. То је тачно. Али, нису штетне постепене измјене и прилагођавања времену у коме се живи и за које се даје та норма.

Да ни акценатска компонента није дата једном за сва времена, показаће примјери који слиједу. А ти примјери, у питању су само топоними, узети су из наших познатих рјечника или ортографског норматива, то јест, узети су из ових рјечника: Вук Стеф. Караџић: Српски рјечник, Беч 1852, фототипско издање, Нолит—Београд, 1969; Речник српскохрватског књижевног и народног језика, САНУ Београд, А — наклапуша, 13 књига; Речник српскохрватског књижевног језика, Матица српска — Матица хрватска, Нови Сад — Загреб, 1960. Истина, то треба и посебно истаћи, сви ови рјечници не нуде исту грађу. Свакако, Вук је ту најкомплетнији. Речник

САНУ даје доста грађе, али још није завршен. Речник Матице српске врло мало даје примјера који су за нас овдје интересантни. Правопис је ту нешто богатији.

Вуков акценат почесто преузимају сви други. Истина, неки уз тај акценат дају и онај који би могао бити данас обичнији. Тако се, обично, поступа у Речнику САНУ. Правописни речник, који се даје уз правописна правила, могао би, по моме мишљењу, да више прати савремено говорно стање.

Разлике које се јављају у акценту појединих топонима, од Вука до савременог говора, могу бити двојаке природе: 1. вријеме од Вука до данас, а то је, безмало, пуних 140 година, чинило је своје. Вук је, свакако, обиљежавао онакве акцента какве је или сâм забиљежио уз неко географско име или му је такав акценат понуђен као тачан. Истина, понегдје се чини да је и Вук „задријемао“. Рецимо акценат код топонима *Кр̀толе*. У Речнику САНУ указује се, управо, на тај Вуков акценат. А Вук је био у Боки и имао је могућности да чује изворни акценат тога топонима. Вук, исто тако, има *Козарац*, мјесто под Козаром. Данас, и не само данас, тај топоним гласи: *Кòзарац*. Могуће је да је ту Вук погрешно обавијештен.

У табеларном прегледу који слиједи даје се један број топонима из наших рјечника, на једној страни, и исти ти топоними у данашњем нашем језичком стандарду. Истина, и ја сам се овдје ослањао на податке које ми је пружила једна анкета. Да ли су и моји подаци, увијек, реална слика стања које налазимо у говору крајева гдје се неко од наведених мјеста налази, тешко је, без провјеравања, рећи. У сваком случају понуђено стање упућује на закључак да Вуков акценат није увијек и акценат који ти типоними имају данас. И то није необјашњиво. Вук се налази на почетку стазе којом се кретао наш језички стандард за протеклих стотину и педесет година. За то вријеме, чак и када би његови подаци увијек били потпуно сигурни, много штошта се и у тој области језика могло измијенити и измијенило се. А што многи данашњи нормативи нашега језика полазе од Вука, и то је разумљиво. Вук је не само зачетник многих наших послова, него је, све до данас, остао и ненадмашив и, уз то, бар када је у питању грађа коју је лично сакупио, непогрешив. Постојање већег броја дублетних акцената за поједине топониме јасно говори колико се боре „старо и ново“. Наиме, у складу са општим тежњама у језику да се избјегавају разни несклади и да се уопштавају фонетско-морфолошки обрасци који не познају „изузетке“ (уп. *Бѣхѣћ–Би-хѣћа*, умјесто ранијег *Бѣхѣћ–Бѣшѣћа*; *Глѣмоч–Глѣмоча*, умјесто *Глѣмоч–Глѣмѣча* и сл.), језичка норма мора да прати савремено стање и да савременим фонетско-морфолошким облицима даје предност.

Вуков рјечник	Речник САНУ	Речник МС	Правопис	савремени говор
Бѣхѣћ–Бѣшѣћа „између Трогира и Кастела...“	Бѣхѣћ–Бѣхѣћа (Бѣшѣћа, Бѣхѣћа) (Бѣхѣћ, - ѣћа)	Бѣшѣће и Бѣшѣће заст. в. Бѣхѣћ, Бѣхѣћ нема.	Бѣхѣћ,-ѣћа	Бѣхѣћ,-ѣћа, Бѣхѣћ–Бѣшѣћа, Бѣшѣће–Бѣшѣћа

Буков рјечник	Речник САНУ	Речник МС	Правопис	савремени говор
Бјеловѣр, Бјеловѣра	Бјеловѣр, -ѣра (Бјеловѣр, -ѣ)	—	Бјеловѣр, -ѣра	Бјеловѣр, -ѣ, (Бјеловѣр, -ѣра)
Вѣкуп	Вѣкуф и Вѣкуф	Вѣкуф и Вѣкуф	Вѣкуф	Вѣкуф (Вѣкуф)
Вѣтѣз	Вѣтѣз (у Вѣтѣзу)	Вѣтѣз	Вѣтѣз, Вѣтѣзу и Вѣтѣзу	Вѣтѣз, -ѣ (Вѣтѣз, -ѣза)
Вѣшегрѣд	Вѣшеград	—	Вѣшегрѣд и Вѣшеград	Вѣшегрѣд, -ѣ
Вѣјводин, -ѣ	Вѣјводина и Вѣјводина	вѣјводина и вѣјводина Вѣјводина	вѣјводина и вѣјводина Вѣјводина	вѣјводина и вѣјводина Вѣјводина и Вѣјводина
Врѣња	Врѣње	—	Врѣње	Врѣње
Врѣгорац, Врѣгоца	Врѣгорац, -ѣрца	—	Врѣгорац, -ѣрца	Врѣгорац, Врѣгоца
Врѣшѣц, -шѣцѣ	Врѣшѣц, -шѣцѣ (Врѣшѣц, -шѣцѣ)	врѣшѣц, -шѣцѣ, дем. од врх	Врѣшѣц в. врѣшѣчки	Врѣшѣц, -шѣцѣ и Врѣшѣц, -шѣцѣ
Глѣмоч, Глѣмѣчѣ	Глѣмоч, ѣ (Глѣмоч, -ѣчѣ)	глѣмоч, -ѣчѣ зоол.	Глѣмоч	Глѣмоч, -ѣ (Глѣмоч, -ѣчѣ)
Голѣубѣц, Голѣупѣцѣ	Голѣубѣц, (Голѣубѣцѣ)	—	Голѣубѣц, -пѣцѣ	Голѣубѣц, -пѣцѣ и Голѣубѣц, -пѣцѣ
Голѣч, Голѣчѣ	Голѣч, -ѣчѣ	—	Голѣч, -ѣчѣ	Голѣч, -ѣ (Голѣч, -ѣчѣ)
Голѣш, Голѣшѣ	Голѣш, -ѣшѣ	—	Голѣш, -ѣшѣ	Голѣш, -ѣ (Голѣш, -ѣшѣ)
Гѣмиѣниѣ	Гѣмиѣниѣ	—	—	Гѣмиѣниѣ и Гѣмиѣниѣ
Грѣцкѣ	Грѣцкѣ	грѣчѣнски	Грѣцкѣ, дат. Грѣцкѣј	Грѣцкѣ и Грѣцкѣ
Дѣбиѣ	Дѣбиѣ	дѣбиѣ, бѣтѣн.	Дѣбѣчѣнин	Дѣбиѣ (Дѣбиѣ)
Зѣпѣи, Зѣбѣѣѣ	—	—	—	Зѣпѣи, Зѣбѣѣѣ (Зѣпѣи, Зѣбѣѣѣ)
Звѣрнѣк, Звѣрнѣкѣ	Звѣрнѣк, -ѣкѣ	—	Звѣрнѣк, -ѣкѣ	Звѣрнѣк, -ѣкѣ и Звѣрнѣк, -ѣ

Вуков рјечник	Речник САНУ	Речник МС	Правопис	савремени говор
Јасѐновац, Јасѐнѓвца	Јасеновац и Јасѐновца	јасенов и јасѐнов	јасеновача и јасѐновача	Јасеновац, -ѓвца (Јасѐновац, -ѓвца)
Јастрѐбац, рѐпца	Јастребац, -ѓпца	јастребац, зоол.	Јастрѐбац и Јастребац	Јастребац, -ѓпца
Ја̀хорина, в. Јавѓрина	Ја̀хорина, уз Јавѓрина и Јавѓрина	—	Ја̀хорина	Ја̀хорина
Ка̀блѓр, Ка̀блѓра	Ка̀блѓр, -ѓра	ка̀блѓр, -ѓра	Ка̀блѓр, -ѓра	Ка̀блѓр, -ѓра (Ка̀блѓр, -а)
Козѓрац, рца	Кѓзарац, -ѓрца	—	Кѓзарац, -ѓрца	Кѓзарац, -ѓрца
Кѓсмѓј, Кѓсмѓја	—	—	Кѓсмѓј, с. в. космѓјски	Кѓсмѓј, -а
Кѓстѓр, Кѓстѓра, einer Stadt in Mazedonien	Кѓстѓр, презиме	кѓстѓр, -а	—	Кѓстѓр, -а
Кр̀толе	Кр̀толе, са напоменом: Вук Рј. Кр̀толе	—	—	Кр̀толе
Кр̀упа	Кр̀упа и Кр̀упа, град на Уни	—	—	Кр̀упа
Ма̀кѓш	Ма̀кѓш	—	—	Ма̀кѓш (Ма̀кѓш)
Огу̀лѓн, Огу̀лѓна	—	—	Огу̀лѓнац, Огу̀лѓнка	Огу̀лѓн, -ѓна и Огу̀лѓн, -а
Плѓтвица	—	—	Плѓтвичкѓ језѓра	Плѓтвице, Плѓтвице
Пљѓшевица	—	—	Пљѓшевица	Пљѓшевица
Прѓмѓрје, die Küste	—	прѓмѓрје и прѓмѓрје	Прѓмѓрје и Прѓмѓрје	Прѓмѓрје (Прѓмѓрје)
Сѓмберија	—	—	Сѓмберија	Сѓмбѓрија (Сѓмберија)
Сѓкѓ, Сокѓла	—	сѓкѓ, сѓкола и сѓкѓ, сокѓла, зоол.	Сѓкѓ, Сокѓла	Сѓкѓ, Сѓкола (Сѓкѓ, Сокѓла)

Вуков рјечник	Речник САНУ	Речник МС	Правопис	савремени говор
Тòрлāк, Торлāка — човјек који нити говори чисто Српски ни Бугарски	—	Тòрлак, -а и Тòрлāк, -āка	Тòрлāк, -āка	Тòрлак, -а (географски, дио Београда)
Трèбишњица	—	—	Трèбишњица	Трèбишњица
Чв̀рсница	—	—	Чв̀рсница	Чв̀рсница (Чв̀рсница)
Чèмèрнò	—	—	—	Чèмèрно
—	—	—	Чèмèрница	Чемèрница
Шāбац, Шāпца	—	шāбачкѝ, ā	Шāбац, Шāпца	Шāбац, Шāпца и Шāбац, Шāпца

Наведени примјери нуде разнолике закључке. Указаћу на неке:

1. Вук је и овдје основно полазиште. Разлике које се јављају између његовог акцента и оног који имамо у савременом језичком стандарду могу бити посљедица и разлике у времену. За протеклих 140 година, под условом да је Вук био тачно обавијештен о прозодијској компоненти некога топонима, могло се и у говору нешто да измијени. Ми смо данас свједоци таквих измјена: дужине се на очиглед редукују. Генерације које долазе иза нас неће имати ту квантитативну особину тако јасно исказану као што је то још увијек код наших вршњака. То је несумњиво. Идући за том мишљу, лако се долази до закључка да се од Вука до данас и ту нешто могло измијенити. И јесте.

2. Већ је речено да Вук има неке акценте које је могао добити од својих информатора (уп. *Крѹпа*, град на Уни или *Јавòрина*), мада ни ту не треба искључити ни онај први закључак.

3. Понегдје се данас акцентска компонента јавља као семантичко диференцијална ознака између топонима и патронима. Такви су примјери: *Кòзарац* и *Козáрац*, *Кāблāр* и *Кāблāр*, *Бѝлā* и *Бѝла* и сл. У неким случајевима, опет, топоним је из једнога акценатског типа, какав биљежи Вук, и даје Даничић, прешао у други акценатски тип. Тако, рецимо, према Вуковом *Кòсмāј–Кòсмаја*, као *Мāглāј–Мāглаја*, *Дòбој–Дòбоја*, то јест са краткоузлазним акцентом и дужином у Нсг, а без те дужине у Гсг, данас можемо имати и *Кòсмај–Кòсмаја*, без дужине у поста акценатском слогу и у Нсг, то јест по акценатском обрасцу *Пòлог–Пòлога*, *Нèум–Нèума* и сл.

4. И на крају. Било би пожељно ако бисмо могли добити акценте за оне топониме који се у рјечницима јављају са два акцента. У народном

говору, највјероватније, живи само један акценат. То је онај који је нама, за књижевну норму, потребан.

Asim PECO

TOPONYMS AND THE STANDARDS OF ACCENTUATION (STRESS)

S u m m a r y

In this work it is tried to point out some phonetic and morphological characteristics that, together with toponyms, enter the literary language, although, in other cases, such characteristics cannot fit the linguistic standard (model). Here it is especially pointed to the relation of the linguistic standards with the accentual component of the toponym. Main principle is accepting the accent certain geographical name has in the area where it belongs, if it is an area with new-stokavian accentuation. Toponyms from the areas unfamiliar with the four-accent system, adapt their accent to the linguistic standards. This is the main rule that should be concerned as a linguistic law.

